C/2025/1010

12.2.2025

DOPORUČENÍ EVROPSKÉ RADY PRO SYSTÉMOVÁ RIZIKA

ze dne 3. prosince 2024,

kterým se mění doporučení ESRB/2015/2 o hodnocení přeshraničních účinků opatření makroobezřetnostní politiky a o jejich dobrovolné reciprocitě

(ESRB/2024/7)

(C/2025/1010)

GENERÁLNÍ RADA EVROPSKÉ RADY PRO SYSTÉMOVÁ RIZIKA,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie,

s ohledem na Dohodu o Evropském hospodářském prostoru ([1]), zejména na přílohu IX uvedené dohody,

s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1092/2010 ze dne 24. listopadu 2010 o makroobezřetnostním dohledu nad finančním systémem na úrovni Evropské unie a o zřízení Evropské rady pro systémová rizika ([2]), a zejména na článek 3 a články 16 až 18 tohoto nařízení,

s ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady (EU) 2013/36/EU ze dne 26. června 2013 o přístupu k činnosti úvěrových institucí a o obezřetnostním dohledu nad úvěrovými institucemi, o změně směrnice 2002/87/ES a zrušení směrnic 2006/48/ES a 2006/49/ES ([3]), a zejména na oddíl I kapitoly 4 hlavy VII uvedené směrnice,

s ohledem na rozhodnutí Evropské rady pro systémová rizika ESRB/2011/1 ze dne 20. ledna 2011, kterým se přijímá jednací řád Evropské rady pro systémová rizika ([4]), a zejména na články 18 až 20 uvedeného rozhodnutí,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) S cílem zajistit, aby byla vnitrostátní opatření makroobezřetnostní politiky účinná a konzistentní, je důležité doplnit uznávání požadované podle práva Unie dobrovolnou reciprocitou.

(2) Cílem rámce pro dobrovolnou reciprocitu opatření makroobezřetnostní politiky stanoveného v doporučení Evropské rady pro systémová rizika ESRB/2015/2 ([5]) je zajistit, aby se všechna opatření makroobezřetnostní politiky založená na expozicích, která byla aktivována v jednom členském státě, reciprocně uplatňovala v ostatních členských státech.

([1]) Úř. věst. L 1, 3.1.1994, s. 3.
([2]) Úř. věst. L 331, 15.12.2010, s. 1.
([3]) Úř. věst. L 176, 27.6.2013, s. 338.
([4]) 4 Úř. věst. C 58, 24.2.2011, s. 4.
([5]) Doporučení Evropské rady pro systémová rizika ESRB/2015/2 ze dne 15. prosince 2015 o hodnocení přeshraničních účinků opatření makroobezřetnostní politiky a o jejich dobrovolné reciprocitě (Úř. věst. C 97, 12.3.2016, s. 9).

(3) Rozhodnutím Smíšeného výboru EHP č. 79/2019 ([6]) byly do Dohody o Evropském hospodářském prostoru (dále jen „Dohoda o EHP“) začleněny směrnice 2013/36/EU a nařízení (EU) č. 575/2013 s účinkem ode dne 1. ledna 2020. Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/338 ([7]) a nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/558 ([8]), které zavedly významné změny směrnice 2013/36/EU a nařízení (EU) č. 575/2013, byly začleněny do Dohody o EHP – směrnice (EU) 2021/338 rozhodnutím Smíšeného výboru EHP č. 213/2022 ([9]) a nařízení (EU) 2021/558 rozhodnutím Smíšeného výboru EHP č. 145/2024 ([10]). Směrnice (EU) 2021/338 a nařízení (EU) 2021/558 jsou nyní použitelné v Norsku.

(4) Finansdepartementet (norské ministerstvo financí) jako pověřený orgán pro účely čl. 133 odst. 2 směrnice 2013/36/EU oznámil dne 29. srpna 2024 Evropské radě pro systémová rizika (ESRB) svůj záměr znovu nastavit dříve zavedenou sazbu kapitálové rezervy pro krytí systémového rizika pro všechny expozice nacházející se v Norsku ve výši 4,5 %. Uvedené opatření se uplatňuje od 31. prosince 2020 a v současné době je jeho reciproční uplatnění doporučeno v doporučení Evropské rady pro systémová rizika ([11]). Téhož dne oznámil Finansdepartementet ESRB svůj záměr požadovat od některých institucí, aby udržovaly kapitálovou rezervu pro „jiné systémově významné instituce“ (J-SVI) tvořenou kmenovým kapitálem tier 1 v souladu s článkem 131 směrnice 2013/36/EU.

(5) Dne 26. září 2024 podal Finansdepartementet ESRB žádost v souladu s čl. 134 odst. 5 směrnice 2013/36/EU, aby doporučila reciproční uplatnění sazby kapitálové rezervy pro krytí systémového rizika na konsolidovaném, subkonsolidovaném a individuálním základě. Samotné opatření makroobezřetnostní politiky zůstává beze změny.

(6) Dne 7. října 2024 přijala ESRB stanovisko Evropské rady pro systémová rizika ESRB/2024/6 ([12]), v němž uvedla, že považuje kumulativní uplatnění sazby kapitálové rezervy pro krytí systémového rizika a sazby kapitálové rezervy pro J-SVI za vhodné a účinné k řešení zjištěných rizik pro každou úvěrovou instituci, která spadá do oblasti působnosti těchto dvou opatření.

(7) V doporučení ESRB/2015/2 ve znění doporučení Evropské rady pro systémová rizika ESRB/2017/4 ([13]) se doporučuje, aby příslušný orgán aktivující opatření makroobezřetnostní politiky při předložení žádosti o reciprocitu ESRB navrhl maximální práh podstatnosti, pod jehož úrovní lze expozici určitého poskytovatele finančních služeb vůči zjištěnému makroobezřetnostnímu riziku v jurisdikci, v níž aktivační orgán uplatňuje opatření makroobezřetnostní politiky, považovat za nepodstatnou. ESRB může doporučit jinou prahovou hodnotu, považuje-li to za nezbytné. Práh podstatnosti pro reciproční uplatnění kapitálové rezervy pro krytí systémového rizika je stanoven na úrovni objemu rizikově vážené expozice ve výši 5 miliard NOK, což odpovídá přibližně 0,16 % celkového objemu rizikově vážených expozic úvěrových institucí, které provádějí vykazování v Norsku ([14]).

([6]) Rozhodnutí Smíšeného výboru EHP č. 79/2019 ze dne 29. března 2019, kterým se mění příloha IX (Finanční služby) Dohody o EHP [2019/2133] (Úř. věst. L 321, 12.12.2019, s. 170).

([7]) Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/338 ze dne 16. února 2021, kterou se mění směrnice 2014/65/EU, pokud jde o požadavky na informace, řízení produktů a limity pozic, a směrnice 2013/36/EU a (EU) 2019/878, pokud jde o použití těchto směrnic v případě investičních podniků, s cílem napomoci oživení po krizi způsobené onemocněním COVID-19 (Úř. věst. L 68, 26.2.2021, s. 14).

([8]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/558 ze dne 31. března 2021, kterým se mění nařízení (EU) č. 575/2013, pokud jde o úpravy rámce pro sekuritizaci na podporu hospodářského oživení v reakci na krizi způsobenou onemocněním COVID-19 (Úř. věst. L 116, 6.4.2021, s. 25).

([9]) Rozhodnutí Smíšeného výboru EHP č. 213/2022 ze dne 8. července 2022, kterým se mění příloha IX (Finanční služby) Dohody o EHP [2023/630] (Úř. věst. L 85, 23.3.2023, s. 23).

([10]) Rozhodnutí Smíšeného výboru EHP č. 145/2024 ze dne 12. června 2024, kterým se mění příloha IX (Finanční služby) Dohody o EHP [2024/2433] (Úř. věst. L, 2024/2433, 3.10.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2024/2433/oj).

([11]) 11 Doporučení Evropské rady pro systémová rizika ESRB/2023/1 ze dne 6. března 2023, kterým se mění doporučení ESRB/2015/2 o hodnocení přeshraničních účinků opatření makroobezřetnostní politiky a o jejich dobrovolné reciprocitě (Úř. věst. C 158, 4.5.2023, s. 1).

([12]) Stanovisko Evropské rady pro systémová rizika (ESRB/2024/6) ze dne 7. října 2024 k oznámením Norska o novém nastavení sazby kapitálové rezervy pro krytí systémového rizika podle článku 133 a o novém nastavení kapitálové rezervy pro J-SVI podle článku 131 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/36/EU o přístupu k činnosti úvěrových institucí a o obezřetnostním dohledu nad úvěrovými institucemi, k dispozici na internetových stránkách ESRB na adrese www.esrb.europa.eu.

([13]) Doporučení Evropské rady pro systémová rizika ESRB/2017/4 ze dne 20. října 2017, kterým se mění doporučení ESRB/2015/2 o hodnocení přeshraničních účinků opatření makroobezřetnostní politiky a o jejich dobrovolné reciprocitě (Úř. věst. C 431, 15.12.2017, s. 1).

([14]) Doporučení Evropské rady pro systémová rizika (ESRB/2023/1) ze dne 6. března 2023, kterým se mění doporučení ESRB/2015/2 o hodnocení přeshraničních účinků opatření makroobezřetnostní politiky a o jejich dobrovolné reciprocitě (Úř. věst. C 158, 4.5.2023, s. 1).

(8) Reciproční uplatnění makroobezřetnostních kapitálových požadavků aktivovaných orgány jiných členských států, na konsolidovaném, subkonsolidovaném a individuálním základě, bez ohledu na to, zda jsou dotčené expozice drženy prostřednictvím dceřiných podniků nebo poboček, nebo vyplývají z přímého přeshraničního poskytování úvěrů, omezuje úniky a regulatorní arbitráž, řeší systémová rizika, a podporuje tak celkovou účinnost makroobezřetnostní politiky tím, že zajišťuje, aby zvýšená rizika byla řešena nejen v členském státě, který kapitálovou rezervu pro krytí systémového rizika zavedl, ale také v jiných členských státech, v nichž jsou bankovní skupiny těmto zvýšeným rizikům vystaveny. Cílem uznání by proto mělo být rovněž zajistit, aby bankovní skupiny, které jsou vystaveny těmto systémovým rizikům, byly dostatečně odolné. Makroobezřetnostní kapitálové požadavky vyplývající z rozhodnutí uznat makroobezřetnostní opatření jiných členských států by proto měly být obecně uplatňovány na konsolidovaném, subkonsolidovaném a individuálním základě.

(9) Za účelem uznání norské sazby kapitálové rezervy pro krytí systémového rizika, jak požaduje Finansdepartementet, mohou relevantní příslušné nebo pověřené orgány jiného členského státu stanovit sazbu kapitálové rezervy pro krytí systémového rizika v souladu s články 133 odst. 4 a 134 odst. 1 směrnice 2013/36/EU.

(10) Touto změnou doporučení ESRB/2015/2 není dotčena pokračující platnost doporučení recipročního uplatnění vnitrostátních makroobezřetnostních opatření aktivovaných norskými orgány dne 31. prosince 2022, jak je stanoveno v doporučení ESRB/2023/1. Současné změny doporučení ESRB/2015/2, s výjimkou recipročního uplatnění sazby kapitálové rezervy pro krytí systémového rizika na konsolidovaném, subkonsolidovaném a individuálním základě, jsou pouze redakční povahy. Standardní tříměsíční přechodné období po zveřejnění tohoto doporučení v *Úředním věstníku Evropské unie* se proto vztahuje pouze na opatření nebo jejich změny, které vnitrostátní orgány přijmou za účelem recipročního uplatnění sazby kapitálové rezervy pro krytí systémového rizika na konsolidovaném, subkonsolidovaném a individuálním základě.

(11) Doporučení ESRB/2015/2 je proto třeba odpovídajícím způsobem změnit,

PŘIJALA TOTO DOPORUČENÍ:

ZMĚNY

Příloha doporučení ESRB/2015/2 se mění v souladu s přílohou tohoto doporučení.

Ve Frankfurtu nad Mohanem dne 3. prosince 2024.

Vedoucí sekretariátu ESRB,
jménem generální rady ESRB,
Francesco MAZZAFERRO

PŘÍLOHA

Příloha doporučení ESRB/2015/2 se mění takto:

1) V části týkající se Norska se odstavec 2 oddílu s názvem „I. Popis opatření“ nahrazuje tímto:

„2. Sazba kapitálové rezervy pro krytí systémového rizika je stanovena ve výši 4,5 % a uplatňuje se na konsolidovaném, subkonsolidovaném a individuálním základě na tuzemské expozice všech úvěrových institucí povolených v Norsku.“

2) V části týkající se Norska se oddíl s názvem „II. Reciprocita“ nahrazuje tímto:

„II. Reciprocita

5a. Příslušným orgánům se doporučuje, aby recipročně uplatnily norská opatření pro expozice nacházející se v Norsku v souladu s čl. 134 odst. 1 směrnice 2013/36/EU a s čl. 458 odst. 5 nařízení (EU) č. 575/2013. Vzhledem k tomu, že reciproční uplatnění kapitálové rezervy pro krytí systémového rizika na konsolidovaném, subkonsolidovaném a individuálním základě, jak je uvedeno v doporučení Evropské rady pro systémová rizika ESRB/2024/7 (*), by mohlo vyžadovat, aby příslušný orgán přijal nové vnitrostátní reciproční opatření nebo změnil stávající vnitrostátní opatření, kterými se recipročně provádí norské opatření týkající se kapitálové rezervy pro krytí systémového rizika, použije se pro provedení recipročních opatření standardní tříměsíční přechodné období, které započne po zveřejnění doporučení ESRB/2024/7 v *Úředním věstníku Evropské unie*.

5b. Na žádost Finansdepartementet se doporučuje, aby příslušné orgány norské opatření týkající se kapitálové rezervy pro krytí systémového rizika recipročně uplatnily na konsolidovaném, subkonsolidovaném a individuálním základě bez ohledu na to, zda jsou dotčené expozice drženy prostřednictvím dceřiných podniků nebo poboček nebo vyplývají z přímého přeshraničního poskytování úvěrů.

6. Nejsou-li stejná opatření makroobezřetnostní politiky v jejich jurisdikci k dispozici, v souladu s dílčím doporučením C 2) se příslušným orgánům doporučuje, aby po konzultaci s ESRB uplatnily opatření makroobezřetnostní politiky, která jsou k dispozici v jejich jurisdikci a jejichž účinek je v nejvyšší míře rovnocenný výše uvedeným opatřením, která se doporučují recipročně uplatnit. Příslušným orgánům se doporučuje, aby rovnocenná opatření za účelem recipročního uplatnění sazby kapitálové rezervy pro krytí systémového rizika přijaly nejpozději do tří měsíců od zveřejnění doporučení ESRB/2024/7 v *Úředním věstníku Evropské unie*.

_____

(*) Dosud nezveřejněné v Úředním věstníku.“

3) V části týkající se Norska se odstavec 8 písmeno a) oddílu s názvem „III. Práh podstatnosti“ nahrazuje tímto:

„a) pro kapitálovou rezervu pro krytí systémového rizika je práh podstatnosti stanoven na úrovni objemu rizikově vážené expozice ve výši 5 miliard NOK, což odpovídá přibližně 0,16 % celkového objemu rizikově vážených expozic úvěrových institucí, které provádějí vykazování v Norsku. Do výpočtu expozic pro účely uplatňování prahu podstatnosti by měly být zahrnuty všechny expozice, které jsou drženy prostřednictvím dceřiných společností či poboček, nebo vyplývají z přímého přeshraničního poskytování úvěrů.“